

Quickscan Wet natuurbescherming Rijksstraatweg 47 Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg

T [REDACTED] 5.1.2e
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst:

Veldonderzoek: [REDACTED] 5.1.2e

Foto's:

Foto voorblad: Het plangebied aan de Rijkstraatweg 47 vanuit zuidwestelijke richting.

Projectnummer: 2019-066

Wijze van citeren: [REDACTED] 5.1.2e 2019. Quickscan Wet natuurbescherming Rijkstraatweg 47 Culemborg. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2019-066.

In opdracht van: SAB

Contactpersoon: [REDACTED] 5.1.2e

Status: Concept, 18-04-2019

Ondertekening:

Paraaf: [REDACTED] 5.1.2e

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2018, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde bevestigingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

5.1.2e

Quickscan Wet natuurbescherming Rijksstraatweg 47 Culemborg

In opdracht van: SAB

Inhoud

Samenvatting	1	4 Onderzoeksmethode	10
1 Inleiding	2	4.1 Literatuuronderzoek	10
1.1 Aanleiding en context	2	4.2 Veldonderzoek	10
1.2 Onderzoeksvragen	2	4.3 Analyse	10
1.3 Leeswijzer	2	5 Resultaten en effectbeoordeling	11
2 Plangebied en werkzaamheden	3	5.1 Grondgebonden zoogdieren	11
2.1 Beschrijving van het plangebied	3	5.2 Vleermuizen	11
2.2 Beschrijving van de werkzaamheden	3	5.3 Vogels	12
3 Wettelijk kader en beschermde soorten	5	5.4 Amfibieën	13
3.1 Wettelijk kader	5	5.5 Overige soortgroepen	13
3.2 Wet natuurbescherming	5	6 Conclusie en advies	14
3.2.1 Natura 2000-gebieden	5	6.1 Beantwoording onderzoeksvragen	14
3.2.2 Soortbescherming	5	6.2 Mitigerende maatregelen	15
3.2.3 Vogellijst	7	6.3 Conclusie	15
3.2.4 Zorgplicht	7	7 Bronnen	16
3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling	7	7.1 Literatuur	16
3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8	7.2 Websites	16
3.5 Beschermde houtopstanden	8	Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen	17
3.6 Conclusie benodigd onderzoek	9		

Samenvatting

Vitens is voornemens om een onthardingscentrale te bouwen op een klein perceel naast de bestaande bebouwing op het terrein van Vitens. Dit kan negatieve invloed hebben op beschermde soorten.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele nestlocaties van algemene broedvogels aangetroffen en de struiken op het terrein bieden potentie voor meer algemene broedvogels. Het naastgelegen bakstenen pand van Vitens is voorzien van veel open stootvoegen die in potentie geschikt zijn als verblijfplaats voor gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger of grootoorvleermuis. Het voorkomen van andere beschermde soorten is op basis van deze quickscan uit te sluiten.

Doordat het pand pal naast de bestaande bebouwing komt te staan is niet uit te sluiten dat wanneer er zich verblijfplaatsen in deze spouw bevinden, deze door de bouw van het nieuwe gebouw onbereikbaar worden en dus hun functie verliezen. Er is aanvullend onderzoek nodig om verblijfplaatsen van vleermuissoorten in de spouw uit te sluiten.

Tabel 1 | Samenvatting effecten en vervolgstappen per aangetroffen of verwachte soortgroep

Soortgroep	Effecten?	Vervolgstappen?
Vleermuizen	mogelijk	Aanvullend onderzoek verblijfplaatsen
Algemene broedvogels	ja	Werken buiten broedseizoen of ongeschikt maken voorafgaande aan broedseizoen
Amfibieën (vrijgestelde soorten)	ja	Mitigerende maatregelen, zorgplicht

Het uitvoeren van aanvullend onderzoek dient plaats te vinden in specifieke periodes. Er dient rekening gehouden te worden met een onderzoeksperiode volgens onderstaande tabel.

Tabel 2 | Onderzoekperiodes per soortgroep

Type	Minimaal aantal onderzoeken	Onderzoekperiode	Tussen periode	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt
Vleermuis – Zomer	3 bezoeken	15 mei t/m 15 juli	30 dagen		■	■	■			
Vleermuis nachtzwermen	2 bezoeken	1 augustus t/m 10 september	10 dagen					■	■	
Vleermuis – najaar	2 bezoeken	15 augustus t/m 1 okt	20 dagen					■	■	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Op de productielocatie Rijksstraatweg 47 te Culemborg levert Vitens water en warmte aan de stad Culemborg. Vitens is voornemens een nieuw gebouw te realiseren op deze locatie, waarvoor het bestemmingsplan wordt aangepast.

De realisatie van het nieuwe gebouw kan negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten¹. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

In dit kader heeft SAB aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten middels een verkennend natuurwaardenonderzoek (Quickscan).

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft een Quickscan Wet natuurbescherming antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?
- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?

¹ Beschermde soorten: alle onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten in de provincie Gelderland.

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

1.3 Leeswijzer

In de rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland kort benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in hoofdstuk 5 de onderzoeksresultaten gepresenteerd (inclusief effectbeoordeling). De conclusie en het advies zijn in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Rijksweg 47 te Culemborg. Het bestaat uit een ruig grasveld met paardenbloem, klaver en andere kruidachtige planten met daarnaast een struweel bestaande uit hoofdzakelijk meidoorn en hazelaar. Ten zuidwesten van het plangebied staan enkele grotere bomen en is ook een opgedroogde poel aanwezig. Nog verder ten zuidwesten ligt een grotere plas buiten het terrein van Vitens. Op het terrein staat al enige bebouwing, waaronder een groot bakstenen gebouw met een metalen bovendeel.

In Figuur 2.1 en Afbeelding 2.1 t/m 2.6 is een impressie van het plangebied en de directe omgeving te zien.

2.2 Beschrijving van de werkzaamheden

Vitens is voornemens een nieuw gebouw te bouwen in het plangebied, waarvoor het bestemmingsplan wordt aangepast. Dit gebouw gaat dienen als onthardingsinstallatie. Het wordt opgetrokken direct naast de reeds aanwezige waterzuivering. Wel blijft er enige ruimte tussen beide gebouwen aanwezig. Het gebouw krijgt een afmeting van circa 15 bij 11 meter met een hoogte van circa 12 meter.

Figuur 2.1 | Overzicht en ligging van het plangebied aan de Rijksweg 47 in Culemborg.

Afbeelding 2.1 | Plas achter het plangebied

Afbeelding 2.2 | Plangebied gezien vanuit westelijk richting

Afbeelding 2.3 | Muur van het reeds aanwezige Vitens gebouw langs plangebied

Afbeelding 2.4 | Oostzijde plangebied

Afbeelding 2.5 | Westzijde plangebied

Afbeelding 2.6 | Opgedroogde poel ten westen van plangebied

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Wettelijk kader

De natuurwetgeving voor Nederland is per 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft als doel bescherming, herstel en ontwikkeling van natuur zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de Provincies. Deze decentralisatie houdt in dat de provincies nu o.a. verantwoordelijk zijn voor het toetsen van ontheffingsaanvragen. RVO blijft wel het bevoegd gezag voor het verlenen van ontheffing of vrijstellingen voor activiteiten en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk.

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

3.2 Wet natuurbescherming

Binnen de wet zijn de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden, soortbescherming en houtopstanden als afzonderlijke hoofdstukken opgenomen, waardoor de wet via duidelijke en eenvoudige regels voorziet in een heldere implementatie van de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen.

3.2.1 Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten of activiteiten in en/of in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve

effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergunningsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op een afstand van ruim 6 kilometer. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat er negatieve effecten ten aanzien van het Natura 2000-gebied op-treden.

Het is daarom niet noodzakelijk om een voortoets t.b.v. een habitattoets in het kader van Natura 2000 uit te voeren.

3.2.2 Soortbescherming

Het hoofdstuk 'Soortbescherming' uit de Wet natuurbescherming bestaat uit drie aparte beschermingsregimes, ook wel de passieve soortbescherming genoemd: 1) de Vogelrichtlijn; 2) de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en; 3) nationaal beschermde soorten. Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden en wettelijke belangen voor een ontheffingsaanvraag.

Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen van vogels;
2. opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
3. eieren rapen en onder zich hebben;
4. opzettelijk verstoren van vogels;
5. het verbod onder 4) is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de onthefingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.3, lid 4:

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten;
6. het selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van bepaalde vogels.

Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen;
2. opzettelijk verstoren;
3. opzettelijk vernielen of rapen eieren;
4. opzettelijk beschadigen of vernielen voortplantings- of rustplaatsen;
5. opzettelijk plukken of vernielen planten.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de onthefingsaanvraag (zie paragraaf 3.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.8, lid 5:

1. ter bescherming van flora en fauna, en instandhouding van natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herinstructie van deze soorten of de daartoe benodigde kweek;

5. op selectieve wijze een aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.

Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A gelden de volgende verbodsbepalingen:

- a. opzettelijk doden of vangen;
- b. opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Voor vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B gelden de volgende verbodsbepalingen:

- c. in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de onthefingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.10, lid 2:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b. ter voorkoming van schade of overlast;
- c. ter beperking van de omvang van populaties;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelen, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- h. in het algemeen belang.

Actieve soortbescherming

Naast de passieve soortbescherming zijn provincies wettelijk verplicht om soorten te beschermen middels de Natuurvisie (artikel 1.7) en de actieve soortbescherming (artikel 1.12). In het kader van deze actieve bescherming kunnen de provincies de lijst met beschermde soorten uitbreiden en/of gebieden aanwijzen waarvoor een extra inspanning nodig is om de staat van instandhouding van populaties te behouden of te herstellen.

3.2.3 Vogellijst

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1). De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader 3.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

3.2.4 Zorgplicht

Voor alle Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten (mét en zonder beschermstatus) is de zorgplicht van kracht (artikel 1.11). De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt aan Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurmonumenten en in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving dergelijke handelingen achterwege laat, mitigerende maatregelen neemt of compenserende maatregelen neemt.

3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling

Het is mogelijk om voor de in de Wet natuurbescherming vermelde verboden een ontheffing of vergunning aan te vragen. Er kan alleen een ontheffing verleend worden als er aan drie criteria is voldaan:

- Er is geen alternatieve bevredigende oplossing mogelijk;
- Er moet sprake zijn van een wettelijk belang behorend bij het artikel dat overtreden wordt;
- Er mag geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de populatie plaatsvinden.

Vrijstelling

Het is niet altijd nodig om een ontheffing aan te vragen wanneer er gevolgen voor beschermde planten en diersoorten optreden. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden indien strikt en aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht blijft ook bij het werken via een gedragscode onverminderd van kracht. Naast de gedragscode is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling te krijgen (artikel 3.11). Deze ministeriële regelingen zijn opgesteld door ^{5.1.2e} de gedeputeerde Staten als vrijstellingslijsten. Zie Bijlage A voor een overzicht voor de vrijgestelde soorten. In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten van de vrijstellingslijst.

Gezien de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten niet uit te sluiten. Dit betekent dat er mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden. Een Quickscan Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken (NNN). Het NNN is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. Het vormt een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen deze gebieden. Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot het NNN. De planologische verankering van het NNN vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen geheel of gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden en een bestemmingsplan wijziging moet worden doorgevoerd en/of negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden dient altijd een 'Nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd. Hierin wordt beoordeeld of er als gevolg van de voorgenomen maatregelen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden.

Voor onderhavig project is het uitvoeren van een 'Nee, Tenzij'-toets niet nodig omdat er geen wijziging in de bestemmingsplannen plaatsvindt en het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt.

3.5 Beschermd houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet). Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of popu-

lieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Alle provincies hebben verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Sommige provincies hebben ook beleidsregels vastgesteld waarin bijvoorbeeld is aangegeven wanneer een kapverbod wordt opgelegd.

De Wet natuurbescherming beschermt geen houtopstanden binnen de bebouwde kom. Waar de grens van de "bebouwde kom Wet natuurbescherming" ligt, wordt bepaald door de gemeenteraad. Dit valt vaak min of meer gelijk met de 'bebouwde kom Verkeerswet', maar kan afwijken. Binnen de bebouwde kom geldt meestal een kapverbod op grond van de algemene plaatselijke verordening (APV) of een gemeentelijke bomenverordening. Daarnaast kunnen gemeenten ook regels stellen voor bomen buiten de bebouwde kom, bijvoorbeeld in een bestemmingsplan.

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waar de regels van de Wet natuurbescherming op van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vanuit de Wet natuurbescherming vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Aangezien het plangebied binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Culemborg ligt geldt hier de APV. Er geldt mogelijk een kapverbod, waarvoor een vergunning aangevraagd dient te worden bij de gemeente. De opdrachtgever dient hier zelf zorg voor te dragen.

3.6 Conclusie benodigd onderzoek

Voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden is het noodzakelijk de volgende toetsingen uit te voeren:

Quickscan Wet natuurbescherming.

In onderhavig rapport worden de kaders, uitvoering, resultaten en effectbeoordeling van deze toets beschreven.

Kader 3.1 | Jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hiermee is de ecologische waarde van het plangebied door middel van een literatuuronderzoek en een veldinventarisatie onderzocht. Op deze manier wordt het voorkomen van beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming bepaald. De gebruikte onderzoeksmethoden worden hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden. Tijdens het veldbezoek is speciale aandacht besteed aan het mogelijke voorkomen van deze soorten.

4.2 Veldonderzoek

Naast het literatuuronderzoek heeft Ecologisch Adviesbureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 17 april 2019. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement* beoor-

deeld of in en rond het plangebied beschermde soorten voorkomen.

Er is eveneens beoordeeld of voor beschermde soorten geschikt leefgebied aanwezig is. Daarnaast is gekeken of aanvullend specialistisch onderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van beschermde soorten en effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen.

4.3 Analyse

De uit het literatuuronderzoek en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geanalyseerd om na te gaan of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen (art. 3.1, 3.5 of 3.10) van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer blijkt dat er mogelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten kunnen ondervinden van de plannen is dit beschreven. Wanneer mogelijk worden alternatieven aangeboden om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. Indien het voorkomen van de soorten en/of de negatieve effecten nader onderzoek behoeft, wordt dit aangegeven in de toetsing.

5 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn geen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Dergelijke soorten (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten zoals vos (*Vulpes vulpes*) en bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht.

Op circa 200 meter van het plangebied is bever (*Castor fiber*) waargenomen (NDFP, 2010). Het plangebied voldoet echter zeker niet aan de habitatvereisten van deze soort waardoor aanwezigheid uitgesloten is. In de ruime omgeving zijn ook bunzing (*Mustela putorius*) en wezel (*M. nivalis*) bekend. Voor deze soorten lijkt het plangebied echter weinig geschikt door de afwezigheid van schuilplaatsen. Bovendien is het plangebied van een dusdanig beperkte grootte dat het zeker niet zal dienen als essentieel foerageergebied.

Effectbeoordeling

Het is uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde grondgebonden zoogdieren. Wel moet rekening worden gehouden met de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).

5.2 Vleermuizen

Op basis van het literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden. Uit de NDFP blijkt het voorkomen in de omgeving van het plangebied van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Vaste verblijfplaatsen

Op de exacte locatie waar de nieuwbouw plaats zal vinden is geen bebouwing aanwezig. Wel bevindt zich direct naar de strook waar nieuwbouw geplaatst wordt een gebouw van Vitens. De buitenmuur bestaat hier uit een ruwe baksteen met op drie verschillende hoogtes open stootvoegen. De stootvoegen geven toegang tot een ruime spouw. Een dergelijke locatie biedt geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen voor diverse gebouwbewonende soorten, zoals laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Gezien de grootte van het bakstenen gebouw en de ruime spouw is bovendien ook een gebruik als massawinterverblijfplaats niet geheel uit te sluiten.

Er is gekeken naar de aanwezigheid van keutels, deze zijn echter niet aangetroffen. Een deel van de stootvoegen zit dicht door vuil, spinnenwebben etc. maar er is ook een groot deel dat goed toegankelijk is. Het is daarom op basis van dit veldbezoek niet uit te sluiten dat er vleermuizen aanwezig zijn in de spouw.

Voor boombewonende soorten vleermuizen zijn geen bomen met holtes aangetroffen, aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze boombewonende soorten is daarom uitgesloten.

Vliegroutes

In het plangebied zijn geen landschappelijke lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegroute. Een vliegroute bestaat uit een lijnvormige rij bomen of watergang in verder open landschap. Vliegroutes van verblijfplaatsen naar foerageergebied zijn van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats. In deze situatie is geen vliegroute aanwezig binnen het plangebied.

Foerageergebied

In het plangebied zijn bomen en struiken aanwezig waar vleermuizen kunnen foerageren. Bij bomen is vaak een hogere dichtheid aan insecten aanwezig, die als voedsel voor vleermuizen dienen. Door de aanwezigheid van dichte vegetatie ontstaan relatief windluwe situaties met veel insecten.

Hoewel dus binnen het plangebied zeker gevoeraerd kan worden door vleermuizen is uit te sluiten dat het hier gaat om een essentieel foerageergebied. Het plangebied is zeer klein en bovendien is in de directe omgeving veel meer alternatief foerageergebied voorhanden in de vorm van bosschages en waterlichamen. Gezien de aanwezigheid van vergelijkbare bomenstructuren in de omgeving is echter uit te sluiten dat het om essentieel foerageergebied gaat.

Effectbeoordeling

Binnen het plangebied zelf zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Het direct vernielen van verblijfplaatsen en het doden van dieren is daarom uitgesloten. Juridisch is het onbruikbaar maken van verblijfplaatsen echter gelijk aan het vernielen van een verblijfplaats en verboden volgens artikel 3.5 lid 4 van de Wet natuurbescherming. Alle werkzaamheden en aanpassingen die kunnen leiden tot het permanent verlaten van de verblijfplaats kunnen daarom niet zonder meer uitgevoerd worden. Door het plaatsen van een gebouw op korte afstand van de stootvoegen kunnen deze in onbruik raken waardoor mogelijk verblijfplaatsen verloren gaan.

5.3 Vogels

Binnen het plangebied kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten. Ook in het reeds aanwezige gebouw van Vitens zijn geen geschikte locaties voor jaarrond beschermde soorten huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*). Op circa 50 meter vanaf het plangebied is wel een nest aanwezig van ooievaar (*Ciconia ciconia*). Tussen plangebied en nestlocatie is echter een grote buffer van vegetatie waardoor verstoring niet verwacht wordt.

In het meidoornstruweel en de hazelaar kunnen algemene broedvogels tot broeden komen. Tijdens het veldbezoek werd een nest van houtduif (*Columba palumbus*) aangetroffen en iets ten zuiden van het plangebied werden ook nesten van ekster (*Pica pica*) of zwarte kraai (*Corvus corone*) aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn verschillende vogelsoorten gezien en gehoord, zoals houtduif, tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*), zwartkop (*Sylvia atricapilla*) en merel (*Turdus merula*). Deze soorten kunnen ook tot broeden komen in dergelijke struwelen.

Effectbeoordeling

Wanneer voor de nieuwbouw vegetatie verwijderd moet worden waarin zich in gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels bevinden leidt dit tot een overtreding van artikel 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming. Ook wanneer vegetatie direct naast een nest verwijderd wordt kan dit tot dusdanige verstoring leiden dat het nest verlaten wordt. Door het volgen van mitigerende maatregelen zoals beschreven in paragraaf 6.2 worden negatieve effecten voorkomen.

5.4 Amfibieën

Van heikikker (*Rana arvalis*) liggen de dichtstbijzijnde waarnemingen op meer dan een kilometer afstand. Binnen het plangebied zijn bovendien geen waterlichamen aanwezig en net buiten het plangebied zijn de watergangen niet geschikt voor heikikker.

Kamsalamander (*Triturus cristatus*) is bekend van circa 150 meter vanaf het plangebied vanuit de NDFF. In de omgeving liggen ook enkele waterlichamen waar de soort mogelijk voor zou kunnen komen. Binnen het plangebied zijn echter geen elementen die gebruikt kunnen worden om onder te schuilen of mogelijke voortplantingswateren aanwezig. De aanwezigheid van de soort binnen het plangebied is daarom uit te sluiten. Alpenwatersalamander (*Icthyosaura alpestris*) is eveneens bekend op ongeveer 150 meter vanaf het plangebied op dezelfde locaties. Deze soort heeft een vergelijkbare leefwijze als kamsalamander, verblijfplaatsen zijn daarom uitgesloten. Amfibieën die mogelijk wel aanwezig zijn zoals gewone pad (*Bufo bufo*) en bruine kikker (*Rana temporaria*) hebben een provinciale vrijstelling.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde amfibieën in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen, met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde amfibieën.

5.5 Overige soortgroepen

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde vaatplanten, vissen, reptielen of ongewervelden in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Enkel een waarneming van grote vos (*Nymphalis polychloris*) is gedaan in de ruime omgeving (NDFF, 2019). Dit gaat echter om een zwervend individu dat in principe overal op kan duiken en is niet gebonden aan een bepaalde locatie. Op meer dan een kilometer is stijve wolfsmelk (*Euphorbia stricta*) bekend uit de NDFF (2018). Deze soort is echter gebonden aan specifieke open, zonnige en stenige locaties. Binnen het plangebied is een dergelijk habitat niet aanwezig en is de soort dan ook niet aangetroffen.

Effectbeoordeling

Het is uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde ongewervelden.

6 Conclusie en advies

6.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- *Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?*

Ja, nesten van algemene broedvogels zijn aanwezig en te verwachten binnen het plangebied. Bovendien kunnen in het gebouw direct naast het plangebied vleermuizen aanwezig zijn die effecten ondervinden van de werkzaamheden of de realisatie van het nieuwe gebouw.

- *Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?*

Ja, in gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels kunnen verstoord of vernietigd worden als gevolg van de werkzaamheden. Mogelijk raken eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in het naastgelegen gebouw in onbruik door het plaatsen van een gebouw op korte afstand van de muren met stootvoegen.

- *Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?*

Ja, door het werken buiten de broedperiode (15 maart – 1 september) zijn negatieve effecten op nesten van algemene broedvogels te mitigeren. Ook kan het plangebied voorafgaand aan de broedperiode ongeschikt gemaakt worden door alle vegetatie te verwijderen of kan er een broedvogelcontrole uitgevoerd worden voorafgaand aan de werkzaamheden. Uit nader onderzoek naar vleermuizen zal blijken of en welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Als hierbij verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen dan kunnen negatieve effecten gemitigeerd worden door te werken buiten de gevoelige periodes, door de verblijven ongeschikt te maken voorafgaand aan de werkzaamheden en door alternatieve verblijfplaatsen te realiseren. Werkzaamheden die de verblijfplaatsen beïnvloeden mogen nooit worden uitgevoerd zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming, afgegeven door de provincie Gelderland.

- *Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?*

Ja, aangezien niet uit te sluiten is dat vleermuizen het naastgelegen gebouw gebruiken is de uitvoering van nader onderzoek noodzakelijk. Een volledig vleermuisonderzoek zal plaats moeten vinden om vaste rust- en verblijfplaatsen uit te sluiten. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vigerende vleermuisprotocol 2017. Dit houdt in dat gedurende de kraamperiode (half mei tot half juli) en gedurende de paarperiode (half augustus tot eind september) in totaal vijf bezoeken aan het plangebied moeten worden gebracht waarbij de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in kaart wordt gebracht.

6.2 Mitigerende maatregelen

Voor de strikt beschermde vleermuissoorten geldt dat mitigerende maatregelen niet vooraf zijn voor te schrijven zonder dat bekend is of er verblijven aanwezig zijn, waar deze zich bevinden en welke functie de verblijven vervullen. Er kan wel gemitigeerd worden voor algemene broedvogels rondom het gebouw middels de volgende maatregelen:

- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met aanwezige en mogelijke broedgevallen van algemene broedvogels. In het broedseizoen (15 maart – 1 september) dienen daarom geen bomen of struiken verwijderd te worden. Broedgevallen buiten de broedperiode zijn echter ook beschermd. Door voorafgaand aan de broedperiode het terrein broedvrij te houden door het verwijderen van alle vegetatie wordt voorkomen dat vogels zich nestelen binnen het plangebied.
- Als alternatief kan kort voorafgaand aan de werkzaamheden, het gebied op de aanwezigheid van broedvogels gecontroleerd worden. Dit dient gecontroleerd en vrijgegeven te worden door een ter zake kundige. Indien er na een broedvogelcontrole geen broedvogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden. Zijn er wel broedvogels aanwezig dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden of dient om deze broedgevallen heen gewerkt te worden.
- Ook buiten het broedseizoen zijn broedgevallen mogelijk. Indien tijdens het uitvoeren van werkzaamheden een broedgeval aangetroffen wordt dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient er contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming). Om invulling te geven aan deze zorgverplichting zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk:

- Werkzaamheden in het plangebied dienen met de minste schade voor aanwezige planten en dieren uitgevoerd te worden;
- De werkzaamheden dienen vanuit één richting te worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren de tijd hebben voor de werkzaamheden uit te vluchten naar een nieuwe leefomgeving;
- Daarnaast dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van bestaande wegen en paden.

6.3 Conclusie

Met inachtneming van de beschreven mitigerende maatregelen, zijn negatieve effecten van de voorgenomen nieuwbouw op vleermuizen niet uitgesloten. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om de aanwezigheid en de precieze locatie van verblijfplaatsen vast te stellen. Hieruit volgen mogelijk aanvullende mitigerende maatregelen of onthefingsaanvraag.

7 Bronnen

7.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuisen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC 5.1.2e De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol maart 2017.
www.netwerkgroenebureaus.nl.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch 5.1.2e Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

7.2 Websites

Verspreidingsatlas planten
Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen

Tabel 1 | Overzicht vrijgestelde soorten Provincie Gelderland

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Zoogdieren	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Zoogdieren	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex areneus</i>
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Zoogdieren	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren	Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Zoogdieren	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton (Triturus) vulgaris</i>
Amfibieën	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
Amfibieën	Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>

